

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)
SSN Tomasz Artymiuk (sprawozdawca)
SSN Jarosław Matras

Protokolant Małgorzata Szmit

w sprawie **M.B.**

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 4 marca 2026 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt II AKa 318/20,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 14 lipca 2020 r., sygn. akt XVIII K 107/20,

1. na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wznawia z urzędu postępowanie zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt II AKa 318/20;

2. uchyla, na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt II AKa

318/20 i przekazuje sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania;

3. zarządza zwrot skazanemu M.B. uiszczonej przez niego opłaty od wniosku o wznowienie w kwocie 150,00 zł.

Tomasz Artymiuk

Piotr Mirek

Jarosław Matras

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 14 lipca 2020 r., sygn. akt XVIII K 107/20, M.B. skazany został za przestępstwa: z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 12 lat pozbawienia wolności (pkt I wyroku) i z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 14 lat pozbawienia wolności (pkt II wyroku), a jako karę łączną wymierzono mu karę 15 lat pozbawienia wolności (pkt V wyroku).

Po rozpoznaniu wniesionej w tej sprawie apelacji obrońcy oskarżonego, Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt II AKa 318/20, zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji utrzymał w mocy.

Kasację obrońcy, w której zarzucono naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k., Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 22 lutego 2022 r., II KK 527/21, oddalił jako oczywiście bezzasadną.

W dniu 1 października 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego M.B. o wznowienie postępowania zakończonych powołanym wyżej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie utrzymującym w mocy wyrok Sądu pierwszej instancji.

Jako podstawy wniosku jego obrońca wskazała:

1. art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. polegający na ujawnieniu się nowych faktów oraz dowodów w postaci uzyskania przez skazanego konsultacji lekarskiej, z której wynika, że nawracająca choroba nowotworowa, na którą cierpi od wielu lat mogła mieć wpływ na zdolność skazanego do rozpoznania znaczenia czynów

jak również na jego zdolność do kierowania swoim postępowaniem, tj. w jego przypadku mogła zachodzić niepoczytalność w rozumieniu art. 31 § 1 k.k. lub art. 31 § 2 k.k., która to okoliczność nie została zbadana w toku postępowania, a miała istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia w sprawie;

2. art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. polegający na nieważności postępowania - zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci nienależnej obsady sądu i orzekania w sprawie przez sędziów powołanych w nieprawidłowy sposób, tj. przez sędziów powołanych z naruszeniem prawa.

W oparciu o powyższe, obrońca wniosła „o uchylenie zaskarżonego wyroku (I i II instancji) w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku (I i II instancji) w całości i przekazanie do ponownego rozpoznania sądowi II instancji”.

We wniosku o wznowienie wniosła również „o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lekarza laryngologa oraz z opinii biegłego lekarza neurologa na okoliczność jaki wpływ na postrzeganie przez skazanego znaczenia czynów oraz na możliwość pokierowania swoim postępowaniem ma stale rosnący i nawracający guz - nowotwór, czy w chwili popełnienia czynu jego poczytalność była zniesiona lub ograniczona, czy zachodziły podstawy do kwestionowania poczytalności sprawcy w związku z lokalizacją guza - nowotworu oraz w związku z jego wielkością”.

W pisemnym stanowisku prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o uwzględnienie wniosku obrońcy skazanego M.B. złożonego na podstawie art. 542 § 1 k.k., art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. i wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt II AKa 318/20, który utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 14 lipca 2020 r., sygn. akt XVIII K 107/20. Z uzasadnienia tego pisma wynika, że prokurator nie podzielił twierdzenia autorki wniosku o pojawieniu się w sprawie nowych faktów i dowodów, które uzasadniałyby możliwość powstania jakiegokolwiek wątpliwości co do poczytalności skazanego *tempore criminis*, co z kolei podważyłby poczynione w

tym przedmiocie przez sądy obu instancji ustalenia. Podzielił natomiast twierdzenie obrońcy, że w sprawie ujawniła się bezwzględna przyczyna odwoławcza w postaci nienależytej obsady sądu. Wystąpienie tego uchybienia powiązał z udziałem w składzie Sądu Apelacyjnego w Warszawie sędzi X.Y., stwierdzając jednocześnie – z odwołaniem się do orzeczeń Sądu Najwyższego – że nie dostrzega uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. związanego z braniem udziału w tym samym składzie orzekającym sędziego X.Y.1

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Pomimo tego, że zarówno co do wniosku obrońcy, jak i do stanowiska przedstawionego przez prokuratora Prokuratury Krajowej, można zgłosić szereg zastrzeżeń, o czym w dalszej części uzasadnienia, to sama konkluzja o konieczności wznowienia postępowania w niniejszej sprawie jest słuszna.

Przed przystąpieniem jednak do merytorycznych rozważań co do powodów wydanego przez sąd wznowieniowy rozstrzygnięcia poczynić należy, co zasygnalizowano wyżej, kilka krytycznych uwag pod adresem stron postępowania.

W pierwszym rzędzie zauważyć należy, że wniosek strony o wznowienie postępowania może być oparty jedynie na przesłankach wskazanych w art. 540 § 1, 2 i 3 k.p.k. oraz w art. 540a i art. 540b § 1 k.p.k. Natomiast co do podstawy wznowienia postępowania w postaci bezwzględnego powodu odwoławczego (art. 542 § 3 k.p.k.), w wypadku stwierdzenia zaistnienia takiego uchybienia, wznowienie postępowania następuje wyłącznie z urzędu. Tymczasem obrońca skazanego obie te podstawy traktuje równorzędnie, chociaż w wypadku uchybienia z art. 439 § 1 k.p.k. nie powinien być to wniosek, lecz co najwyżej sygnalizacja, o jakiej mowa w art. 9 § 2 k.p.k. Wątpliwości wzbudza również wniosek w zakresie orzeczenia następczego, a więc żądanie uchylenia – po wznowieniu postępowania – wyroków sądów obu instancji, skoro zarówno w wypadku potwierdzenia się podstawy wznowieniowej z art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. (*nota bene* bez wskazania, o którą sytuację określoną w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a-c chodzi), a tym bardziej w razie uchylenia wyroku z uwagi na wystąpienie

bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w wyroku sądu *ad quem*, wystarczające jest ponowienie postępowania przez Sądem Apelacyjnym w Warszawie.

Niekonsekwencję wykazał też prokurator Prokuratury Krajowej postulujący wznowienie postępowania na podstawie art. 542 § 1 k.p.k. i art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. w sytuacji, gdy wniosek oparty o podstawę *propter nove* uznał za niezasadny, a konieczność wznowienia postępowania upatruje w przepisie art. 542 § 3 k.p.k., a więc tej regulacji, która może być realizowana wyłącznie z urzędu, zaś stronę postępowania uprawnia jedynie do zasygnalizowania związanego z tą podstawą wznowieniową uchybienia (art. 9 § 2 k.p.k.).

Przechodząc do *meritum* podzielić należy stanowisko prokuratora, że w niniejszej sprawie brak podstaw do stwierdzenia, aby wskazywana przez obrońcę we wniosku o wznowienie konsultacja laryngologiczna stanowiła nowy dowód, który podważałby ustalenia sądów co do poczytalności skazanego M.B. *tempore criminis*.

Kwestia zdiagnozowanego u oskarżonego stanu zapalnego ucha środkowego i nowotworu niezłośliwego w obrębie tego organu była znana opiniującym w sprawie biegłym. Co więcej, problematyka powyższa była też podstawą jednego z zarzutów apelacyjnych ówczesnego obrońcy.

Słusznie zauważa prokurator w swoim stanowisku, że skazany był poddany w toku postępowania opiniowaniu sądowo – psychiatrycznemu, a wnioski sformułowane wówczas przez biegłych nie pozostawiały żadnych wątpliwości co do rozumienia przez M.B. znaczenia zarzucanych mu czynów oraz jego zdolności do pokierowania swoim postępowaniem. Opisali oni w swojej opinii metody badawcze jakimi posługiwali się podczas badania skazanego oraz prześledzili, na podstawie dostępnej dokumentacji lekarskiej, wcześniejsze jego schorzenia i związane z nimi hospitalizacje, w tym również te wynikające ze zdiagnozowanego u niego guza w układzie słuchu. Wypowiedzieli się o sprawności procesów intelektualnych M.B., które określili na poziomie przeciętnym. Test Pamięci Wzrokowej Bentona wg biegłych skazany wykonał

bezbłędnie, w normie wypadł też test Słuchowo Werbalnego Uczenia się Rey'a EAVLT. Jako prawidłowe określili próby na myślenie. Biegli nie stwierdzili u skazanego podczas badania cech OUN ani deficytów poznawczych ani charakterologicznych. Z omówienia opinii wynika również, że skazany nie miał najmniejszych trudności w kontrolowaniu swoich emocji, a jego reakcje emocjonalne były adekwatne do wypowiedzanych treści i kontekstu sytuacyjnego. Nie stwierdzono wreszcie u M.B. urojeń i omamów.

Trafna jest też uwaga prokuratora, że twierdzenie wniosku nie zostało poparte żadnym dokumentem, świadectwem lekarskim, ze wskazaniem daty badania ani konkretnej diagnozy, co pozwalałoby zakwestionować wcześniejsze w tym przedmiocie ustalenia.

Wszystko to czyni postulat wznowienia postępowania w oparciu o podstawę *propter nova* niezasadnym.

Jak już wspomniano na wstępie tego uzasadnienia, o ile wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. nie było możliwe, o tyle wznowienie tego postępowania było konieczne z urzędu, a zgłoszony przez obrońcę zarzut odnośnie do wystąpienia w sprawie na etapie postępowania odwoławczego bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. potraktować należało jako sygnalizację konieczności wznowienia tego postępowania *ex officio*.

Rację ma autor sygnalizacji wskazując na nienależytą obsadę Sądu odwoławczego.

W składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego w Warszawie brało udział dwoje sędziów powołanych na urząd sędziego sądu apelacyjnego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3 – dalej w tekście tego uzasadnienia powoływanej jako ustawa o KRS z 2017 r.). Byli to sędziowie X.Y.1 oraz X.Y.

W odniesieniu do obu wymienionych wyżej sędziów sąd wznowieniowy zobligowany był stosować się do uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2 poz. 7), która ma moc zasady prawnej [art. 87 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 622 – dalej w tekście u.SN)], od której dotychczas – w trybie art. 88 § 2 u.SN – nie odstąpiono.

Zgodnie z pkt. 2 tej uchwały „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (...) zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (...), jeżeli wadliwość procesu powołania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (KPP – skrót SN) oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC – skrót SN)”.

Przeprowadzając taką kontrolę Sąd Najwyższy w tej sprawie, podobnie jak w innych sprawach opartych o zarzut uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a związanego udziałem w składzie orzekającym osób powołanych na urząd sędziego danego sądu w procedurze określonej przepisami ustawy o KRS z 2017 r., stosuje się do wskazań składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22), w oparciu o kryteria wypracowane o orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPCz) – wyrok (Wielka Izba) z dnia 1 grudnia 2020 r., *Guðmundur Andri Ástráðsson przeciwko Islandii* (skarga nr 26374/18).

W przywołanej uchwale w sprawie I KZP 2/22 Sąd Najwyższy trafnie wskazał, że: „Najistotniejszym skutkiem dopuszczenia do funkcjonowania, w przestrzeni obejmującej swoim zasięgiem proces nominacyjny sędziego, organu powołanego w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, jest obalenie

funkcjonującego dotąd *in gremio* i *a priori* domniemania niezawisłości tak powołanego sędziego. Nie istnieje ono już w stosunku do kandydatów, którzy przystąpili do konkursów sędziowskich po dniu 17 stycznia 2018 r. Nie oznacza to samo w sobie stwierdzenia ich stronniczości, lecz nie ma, wobec opisanego wyżej «skażenia» procesu nominacyjnego, możliwości prostego odwołania się do tego domniemania”. Oznacza to, że brak bezstronności i niezawisłości sądu, w składzie którego zasiadał sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w wadliwym procesie przed Krajową Radą Sądownictwa od dnia 17 stycznia 2018 r., należy ustalić *in concreto*.

Z dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że przeprowadzając test niezależności i bezstronności sądu w kontekście ewentualnego zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., należy mieć na względzie szereg okoliczności. Oprócz wadliwości samego procesu nominacyjnego sędziego, istotną rolę w tej ocenie powinny odgrywać m.in.: równoczesność (lub zbliżony czas) uruchomienia drogi awansowej z objęciem ważnego stanowiska w administracji sądowej w drodze arbitralnej decyzji Ministra Sprawiedliwości, utajnienie obrad KRS w zakresie danej kandydatury, jednoznacznie negatywna opinia zgromadzenia ogólnego sędziów, porównanie osiągnięć zawodowych kandydata z doświadczeniem zawodowym i poparciem środowiska dla kontrkandydatów, fakt uzyskania nominacji na stanowiska funkcyjne pozostające w dyskrecjonalnej kompetencji władzy politycznej, udział w pracach gremiów powiązanych z władzą polityczną, wykonywanie określonych zadań lub funkcji na podstawie arbitralnych decyzji władzy politycznej, co obejmuje również tzw. delegacje ministerialne, dodatkowe zatrudnienie w jednostkach bezpośrednio podporządkowanych władzy politycznej, charakter sprawy, do której rozstrzygnięcia ukształtowano dany skład sądu, a także działalność publiczna i wypowiedzi danego sędziego, wykraczające poza gwarantowane przez Konstytucję RP ramy udziału w debacie publicznej, a wskazujące na zaangażowanie w realizację określonych celów politycznych władzy wykonawczej (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2022 r., II KS 32/21; z dnia 30 maja 2023 r., II KK 23/22; z dnia 14 czerwca 2023 r., II KK 489/21; z dnia 12 grudnia 2023, II KK 74/22).

Powyższe poglądy nakreślają więc standard badania instytucjonalnego aspektu niezawisłości sędziego.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy zauważyć należy, że w przypadku dwojga sędziów biorących udział w składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego w Warszawie wydających w dniu 13 maja 2021 r. wyrok w sprawie o sygn. akt II AKa 318/20, ich powołanie na urząd sędziego sądu apelacyjnego w tym Sądzie nastąpiło na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy o KRS z 2017 r.

Zarówno w przypadku sędziego X.Y.1, jak i sędzi X.Y., tzw. postępowania testowe, przy uwzględnieniu kryteriów określonych w powołanych wyżej uchwałach Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz z dnia 2 czerwca 2022 r., były już przeprowadzane wielokrotnie.

Co do sędziego X.Y..1 w sprawach: II KK 72/22, II KK 531/22, II KO 154/23, II KK 137/24, II KK 290/24, II KK 295/24, II KK 360/24, II KK 502/24, II KK 517/24, II KK 40/25 i II KK 124/25, Sąd Najwyższy konsekwentnie wskazywał, że jego udział w składach orzekających Sądu Apelacyjnego w Warszawie nie prowadził w konkretnych okolicznościach do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 KPP oraz art. 6 ust. 1 EKPC, a poddanie się przez niego postępowaniu przed Krajową Radą Sądownictwa ukształtowaną w trybie przepisów ustawy o KRS z 2017 r., można ocenić negatywnie wyłącznie w aspekcie zasad etycznych i moralnych, nie daje to jednak podstawy do zakwalifikowania tej okoliczności jako nienależytej osady sądu – z jego udziałem – w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Powyższe stanowisko Sąd Najwyższy orzekający w tej sprawie podziela nie znajdując argumentów natury faktycznej i prawnej (nie dostarcza ich też sygnalizacja obrońcy) aby od dokonanej w tych orzeczeniach oceny składów sądów z udziałem sędziów X.Y.1 odstępować.

Odmienne ocenić należy jednak udział w składzie Sądu Apelacyjnego w Warszawie sędzi X.Y. Sąd Najwyższy w szeregu spraw uchylał wyroki tego Sądu na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. stwierdzając, że nienależyta obsada sądu

związana jest z udziałem w jego składzie właśnie tej sędzi. Tego rodzaju rozstrzygnięcia zapadły w wyrokach: z dnia 5 marca 2024 r., II KK 35/23, z dnia 13 marca 2024 r., II KO 151/23, z dnia 18 kwietnia 2024 r., II KK 434/23 i II KK 527/23, z dnia 10 maja 2024 r., II KK 262/23, z dnia 15 maja 2024 r., II KK 58/24, z dnia 5 czerwca 2024 r., II 263/34, z dnia 25 lipca 2024 r., II KK 588/22, z dnia 7 sierpnia 2024 r., II KS 16/24, z dnia 2 października 2024 r., II KK 359/24, z dnia 19 listopada 2024 r., II KO 154/23, z dnia 10 stycznia 2025 r., II KK 502/24, z dnia 5 marca 2025 r., II KK 360/24, z dnia 13 marca 2025 r., II KK 524/24, z dnia 15 maja 2025 r., II KK 152/24, z dnia 29 maja 2025 r., II KK 346/24 i II KK 64/25, z dnia 4 marca 2026 r., II KK 30/26.

Sąd Najwyższy przyjmuje jako własne stanowisko wyrażone w tych orzeczeniach, w których dokonano analizy wadliwej procedury powołania sędzi X.Y. na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie, oraz wykazano wystąpienie okoliczności jej dotyczących, a przesądzających o braku możliwości uznania tej sędzi za sędziego bezstronnego i niezależnego od ówczesnej władzy wykonawczej.

W konsekwencji należy odwołać się do zawartych tam szczegółowych rozważań, wskazując syntetycznie jedynie najważniejsze ustalenia i okoliczności: a) rozwój kariery sędziowskiej SSA X.Y. został uznany we wskazanych wyżej wyrokach za standardowy, a jego znaczące przyspieszenie można natomiast zaobserwować od 2018 r.; b) w/w sędzia podpisała listę poparcia dla sędziego M.M., kandydata do Krajowej Rady Sądownictwa, a udzielając poparcia musiała mieć świadomość niekonstytucyjnego charakteru skrócenia kadencji KRS i nowych regulacji zmieniających skład tej Rady oraz tego, że wobec stanowczego sprzeciwu sędziów wobec takiego działania podpisanie list zamknęło się w bardzo wąskiej grupie sędziów, z których zdecydowana większość w kolejnych latach w szybkim tempie awansowała i obejmowała stanowiska kierownicze; c) zachodzi zbieżność dat poparcia przez sędzię X.Y. sędziego M.M. do Krajowej Rady Sądownictwa oraz decyzji podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Ł.P. (a później A.D.), o delegowaniu X.Y. do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie; d) udzielanie

delegacji (od 1 listopada 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r. oraz od 1 maja 2019 r. do 31 października 2019 r.) przez podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości następowało pomimo negatywnych opinii Kolegium Sądu Okręgowego w Warszawie (z dnia 2 października 2018 r. oraz 5 lutego 2019 r.) wynikających z bardzo trudnej sytuacji kadrowej w Sądzie Okręgowym w Warszawie, z czego sędzia w pełni zdawała sobie sprawę; e) sędzia X.Y. zdecydowała się kandydować na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie mimo braku opinii Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Sądu Apelacyjnego w Warszawie, które odroczyło opiniowanie kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie do czasu rozstrzygnięcia przez TSUE pytań prejudycjalnych skierowanych przez Sąd Najwyższy, Naczelny Sąd Administracyjny i sądy powszechne w przedmiocie wątpliwości związanych z procesem wyłaniania sędziowskich członków nowej KRS podtrzymując swoje stanowisko wyrażone wcześniej w uchwałach z 12 grudnia 2018 r., 14 maja i 26 czerwca 2019 r.; f) sędzia X.Y. została powołana na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie postanowieniem Prezydenta RP z dnia [...] 2020 r., a procedura powołania na sędziego toczyła się przed Krajową Radą Sądownictwa ukształtowaną przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., co powoduje uchylenie domniemania spełnienia przez tę sędzię standardu niezawisłości i bezstronności; g) decyzją Ministra Sprawiedliwości z dnia [...] 2018 r. powierzono sędzi X.Y. z dniem 1 lipca 2018 r. obowiązki sędziego sądu dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Warszawie, na okres sześciu lat; h) w/w była również w latach 2016-2023 szesnastokrotnie przedstawicielem Ministra Sprawiedliwości w komisjach egzaminacyjnych związanych z aplikacją radcowską i adwokacką, w tym jako przewodnicząca komisji, a w latach 2021-2023 uzyskiwała od Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie zgodę na prowadzenie wykładów dla aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Z zestawiania powyższych okoliczności bezspornie wynika, że sędzia X.Y. nie tylko świadomie wzięła udział w wadliwej procedurze nominacyjnej, ale też w sposób aktywny wspierała przeprowadzane od 2017 r. niekonstytucyjne zmiany w ustroju sądów powszechnych, których jedynym celem było ograniczenie

niezależności tych sądów i ich pełne podporządkowanie innym władzom, w tym w szczególności władzy wykonawczej reprezentowanej przez ówczesnego Ministra Sprawiedliwości pełniącego jednocześnie funkcję Prokuratora Generalnego. Wyrazem przedstawionej wyżej oceny jest zaangażowanie wymienionej w ukształtowanie składu Krajowej Rady Sądownictwa sprzyjającego sprawującemu wówczas władzę obozowi rządzącemu, przez podpisanie listy poparcia dla kandydatury sędziego M.M.

Gdyby nie postawa takich sędziów jak X.Y., którzy wbrew powszechnym ocenom prawnym oraz bojkotowi przez zdecydowaną większość środowiska sędziowskiego wyborów do organu nie stanowiącego Krajowej Rady Sądownictwa w rozumieniu art. 187 ust. 1 Konstytucji RP, Polska nie znalazłaby się w tak głębokim kryzysie systemu prawnego, który trwa do chwili obecnej.

Wszystko to nie pozostawia wątpliwości, że w niniejszej sprawie, podobnie jak w sprawach wyżej wymienionych, Sąd odwoławczy, w którego składzie brała udział sędzia X.Y., nie zapewniał skazanemu M.B. prawa do sądu niezawisłego i niezależnego, ustanowionego ustawą w znaczeniu konstytucyjnym i konwencyjnym, bowiem w ocenie niezależnego i obiektywnego obserwatora powstać musi – uzasadnione okolicznościami wskazanymi w przeprowadzonych przez Sąd Najwyższy testach – przekonanie, że sędzia ta, będąc związaną z określonym środowiskiem politycznym, której awans na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie wynikał przede wszystkim z poparcia dla obozu ówczesnie rządzącego, orzekając w przedmiotowej sprawie nie cechowała się przymiotem bezstronności i niezawisłości.

Wznowieniu postępowania w niniejszej sprawie nie stoi przy tym na przeszkodzie przepis art. 542 § 4 k.p.k. Wprawdzie od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie w sprawie o sygn. akt II AKa 318/20, była wniesiona kasacja, nie podniesiono w niej jednak zarzutu opartego o przepis art. 439 § 1 k.p.k.

Konsekwencją wznowienia z urzędu postępowania w niniejszej sprawie musiało być uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie i przekazanie

sprawy temu Sądowi celem ponownego rozpoznania wniesionej przez obrońcę skazanego apelacji.

Procedując ponowienie Sąd odwoławczy rozpozna sprawę w składzie należycie obsadzonym oraz będzie miał na uwadze kierunek wniesionego nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Powyższe implikowało też zwrot skazanemu uiszczonej opłaty.

Tomasz Artymiuk

Piotr Mirek

Jarosław Matras

[WB]

[a.ł.]